

Handläggare
Alice Kyander
Alice.Kyander@huddinge.se

Utbildningsdepartementet

Huddinge kommuns remissvar över betänkandet SOU 2022:53 Statens ansvar för skolan – ett besluts och kunskapsunderlag

Huddinge kommun konstaterar att både alternativ 1 och 2 utgör stora förändringar som kommer innebära långa genomförandeprocesser. Skolans verksamheter har långa tidshorisonter och gynnas av en tydlig och långsiktig styrning, som präglas av ett helhetsperspektiv och av stabilitet över tid.

Huddinge kommun instämmer därför i utredningens bedömning att en långsiktig samsyn gällande hur spelreglerna för skolan ska se ut är nödvändig innan ytterligare skolreformer genomförs samt att vidare utredningar krävs innan skarpa förslag i frågan presenteras. I detta yttrande ges därför övergripande kommentarer som underlag till eventuella fortsatta statliga utredningsuppdrag.

Tillvarata positiva aspekter av dagens system

Huddinge kommun anser att fortsatta utredningar av en övergång till ett förstärkt statligt ansvar behöver identifiera de positiva aspekter som finns i nuvarande skolsystem och säkerställa att dessa tillvaratas eller kompenseras vid eventuella systemförändringar.

Lokalkännedom och samverkan

Vid ett fullgånget förstatligande av skolan finns en risk för negativa följd effekter vad gäller dels brist på lokalkännedom, dels problem kopplat till samverkansmöjligheterna med exempelvis socialtjänst och kultur- och fritidsverksamhet. Att förskola och skola i alternativ 1 föreslås ha olika huvudmannaskap riskerar också att negativt påverka den samverkan vid övergång från förskola till förskoleklass som finns idag och innebär att förskolan fränkopplas den sammanhållna utbildningskedjan.

Kommunerna föreslås fortsatt ha ansvar för bland annat samordning av insatser vid problematisk frånvaro och det kommunala aktivitetsansvaret även vid ett fullgånget förstatligande. Huddinge kommun ser risker med att ett sådant ansvar fortsatt föreslås åligga kommunerna, då skolorna är de som har den dagliga kontakten med elever och vårdnadshavare och därmed har störst insyn i elevers behov och problematik. Ansvarsfördelningen behöver därför utredas ytterligare, med fokus på de risker som medföljer om ansvaret för dessa frågor särskiljs från skolverksamheten i övrigt.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2023-03-08

Diarienummer
KS-2022/3496.109

Lokalplanering

Vid ett statligt huvudmannaskap blir staten beroende av att skola inkluderas i kommunernas planeringsprocess och att kommunerna upplåter mark till staten för skolverksamhet. I det fall skollokaler ska hyras på marknadsmässiga grunder finns en risk för ökade lokalkostnader.

Lärarkets attraktivitet

Ett antagande att lärarkets attraktivitet per automatik kommer öka om staten tar över arbetsgivaransvaret riskerar att vara en förenklad lösning på ett komplext problem. Detta då utmaningar kopplat till kompetensförsörjning och demografiska förändringar påverkar hela den offentliga sektorn. Lärarbristen är ett faktum som slår olika både inom och mellan kommuner. Huddinge kommun ser att fler faktorer påverkar lärarkets attraktivitet än enbart möjligheten till statligt styrd kompetensutveckling och annat kopplat till ett statligt arbetsgivaransvar.

Likvärdigheten behöver stärkas

Huddinge kommun delar utredningens bild av att nuvarande utbildningssystem brister i sin likvärdighet och att det därför är av vikt att identifiera relevanta lösningar för att öka likvärdigheten. En del av lösningen kan vara att staten stärker sin styrning av skolan givet att detta görs där så är lämpligt, exempelvis genom att utveckla stöd för det systematiska kvalitetsarbetet, utvärdera och sprida goda exempel, utveckla lärarutbildningarna eller genom förändringar i finansieringen av skolan.

Kommunen ser därför fördelar med att en samlad skolmyndighet föreslås få i uppdrag att arbeta med både styrning och stöd riktat till hela skolsektorn och att staten tar ett större ansvar för det systematiska skolutvecklingsarbetet. Betänkandets slutsats att staten bör ta ett ökat ansvar för uppföljning och utvärdering av skolsystemet och av skolreformer välkomnas också.

Skolan är dock i högsta grad en medborgarnära verksamhet och skolan kommer därför i sin organisation alltid behöva vara lokalt förankrad och kräva lokalt hänsynstagande, även med ett statligt huvudmannaskap. Att bygga upp en lokal statlig organisationsstruktur för detta i stället för att stärka kommunernas förmåga att bedriva skolverksamhet på ett mer likvärdigt sätt framstår som en drastisk förändring med osäkra resultat.

Vidare kan påpekas att ett förstatligande inte per definition behöver innebära en ökad likvärdighet. Det finns flera statliga myndigheter vars förmåga att bedriva en effektiv och likvärdig verksamhet över hela landet har ifrågasatts på senare tid.

Fullgånget förstatligande omotiverat

Med hänsyn till resonemangen ovan instämmer Huddinge kommun i utredningens slutsats att ett fullgånget förstatligande är en omotiverat stor förändring, givet den osäkerhet kring vilka resultat och följd effekter som förslaget kommer få. De mindre omfattande förändringarna enligt alternativ 2 framstår ur det perspektivet som mer ändamålsenliga. Samtidigt finns även risker med ett delat ansvar enligt förslag 2, där motsättningar riskerar att uppstå avseende exempelvis finansiering och kvalitetsutveckling eller lokala behov och prioriteringar.

Datum
2023-03-08

Diarienummer
KS-2022/3496.109

För Huddinge kommun

Sara Heelge Vikmång
Kommunstyrelsens ordförande

Beslut i detta ärende har fattats av kommunstyrelsen den 8 mars 2023